

1 Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí základní školy (ZŠ) Studentská 895 Mnichovo Hradiště. Jednotlivá oddělení jsou rozmístěna v budově prvního stupně na Masarykově náměstí 244, v hlavní budově školy ve Studentské ulici 895 a odloučené pracoviště se nachází ve Veselé, Školní ulice 70. Kapacita školní družiny (ŠD) je 195 dětí.

Ve školní družině se snažíme o pestrou a zájmovou skladbu činnosti. Vytváříme příjemné a komunikační prostředí, ve kterém má každé dítě možnost vyjádřit své potřeby, zájmy, ale i problémy.

Děti se stravují ve školní jídelně v Mírové ulici poblíž školy, některá oddělení také v hlavní budově ve Studentské ulici. Ve Veselé je stravování zajištěno v přímo v budově školy.

1.1 Materiální podmínky

V budově na náměstí se nachází pět oddělení, po jednom jsou oddělení umístěna ještě v hlavní budově a ve Veselé. Všechna oddělení mají pro herní činnosti své hračky a stolní hry, které si mezi sebou půjčují. Hračky, hry a vybavení oddělení je průběžně doplňováno dle potřeby. Oddělení si během zájmových činností místnosti střídají. Pro přípravu na vyučování využíváme počítačovou učebnu a počítač v jednom oddělení.

1.2 Personální podmínky

Zájmovou činnost zajišťuje sedm kvalifikovaných vychovatelek.

Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných školení dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD. Každoročně se podílí na přípravě školních akcí (adventní dílny, halloween, masopust, čarodějnice, velikonoční výstavy, dárky pro budoucí prvňáčky, dny otevřených dveří, turnaje a soutěže s ostatními školami v našem městě).

1.3 Ekonomické podmínky

Měsíční poplatek za pobyt žáka v ŠD činí 400,- Kč. Poplatek se hradí pololetně nebo ročně. Úhrada se provádí bezhotovostním převodem na účet školy. Variabilní symbol obdrží dítě od třídní učitelky na začátku školního roku.

V případě, že dítě prokazatelně nemůže ŠD navštěvovat (závažné zdravotní, rodinné důvody...), bude již uhrazený poplatek vrácen zák. zástupci po domluvě s kanceláří školy. Uvolněné místo pak bude nabídnuto dalším uchazečům o ŠD.

Jestliže nebude poplatek za ŠD řádně uhrazen či pokud nebude zaplacen opakovaně (a to i přes upozornění zákonných zástupců dítěte), může být žák/žákyně ze školní družiny vyloučen/vyloučena.

1.4 Délka a časový plán vzdělávání

Provoz ŠD začíná v 6.00 do 7.35 hodin. Odpolední družina začíná ihned po skončení vyučování, tedy v 11,35 nebo ve 12,30 a končí v 16.00 hodin.

V naší ŠD probíhá zájmová činnost během celého školního roku.

Jednotlivé činnosti plánujeme ve třech úrovních:

- **každodenní** – působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu výchovně vzdělávací práce
- **organizované** – týdenní skladba se přizpůsobuje potřebám a zájmu dětí
- **příležitostné** – akce směřované k určitému tématu jsou zařazovány během celého školního roku

1.5 Podmínky přijímání dětí, průběhu a ukončování vzdělávání

ŠD je primárně určena především pro děti prvních až třetích ročníků, přičemž přednost mají děti nižších ročníků. Pokud bude zachována kapacita ŠD, mohou ŠD navštěvovat i děti čtvrtých ročníků – zejména dojíždějící. O přijetí dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Jednotlivá oddělení se naplňují maximálně do počtu 30, ve Veselé do počtu 15 dětí. V průběhu školního roku můžou zákonní zástupci své dítě kdykoliv ze školní družiny odhlásit, vzdělávání všech ostatních je ukončeno posledním školním dnem.

Vychovatelka předává po skončení ranní družiny děti učitelkám a zpětně po skončení vyučování předávají děti učitelky vychovatelkám. V odpolední ŠD probíhají zájmové kroužky, jejichž činnost ovlivňuje program jednotlivých oddělení. Nabídka kroužků se odvíjí od potenciálu a zájmu pedagogických pracovníků, může se tedy v daném školním roce měnit.

1.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané

Pro efektivnější práci s dětmi se speciálními potřebami spolupracuje každá vychovatelka s třídními učitelkami a výchovnou poradkyní, stanovují vhodné formy a metody práce. Třídní učitelky informují vychovatelky o změnách zdravotního stavu dítěte nebo o změně ve vzdělávání u dětí se speciální poruchou. Vychovatelky dbají na individuální zájmy jednotlivých dětí a snaží se je v jejich konkrétních zájmech podpořit.

K rozvoji individuálních potřeb přispívá i vytváření různých heterogenních skupin při provozu družiny, děti se tak propojují podle zájmů a napříč různými ročníky.

1.7 Bezpečnost a ochrana zdraví

Na začátku každého školního roku jsou děti seznámeny s řádem školy a vnitřním řádem ŠD schváleným ředitelem školy.

Po celou dobu pobytu ve ŠD odpovídají za děti vychovatelky ŠD, případně zastupující pedagogický dozor. Každý týden jsou děti opakovaně poučeny o bezpečném chování během pobytu ve ŠD. Tato poučení každá vychovatelka pravidelně zaznamenává do dokumentace (přehled výchovně vzdělávací činnosti). Vychovatelky tím reagují na aktuální výchovné potřeby a vedou děti cíleně k porozumění všem školním pravidlům.

Před zahájením konkrétní činnosti vždy vychovatelka poučí děti o bezpečnosti (např. práce s nůžkami...).

Drobná zranění hlásí dítě okamžitě vychovatelce, která toto zranění ošetří, popř. zavolá zákonnému zástupci dítěte.

Případné úrazy zapisujeme do knihy úrazů společně se školou.

Zdraví dětí je zajištěno častým pobyt venku, pitným režimem, pravidelným větráním v místnostech, čistotou všech používaných prostor a vhodným vybavením.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

- ✓ Dohledem a dozorem vychovatelek (případně pedagogických pracovníků školy či školnicí) při každé zájmové, rekreační a odpočinkové činnosti.
- ✓ Vychovatelky probírají s dětmi otázky bezpečnosti a hygieny tak, aby je děti pochopily a uměly je využívat.
- ✓ Nepřítomné děti a děti přihlášené v průběhu školního roku jsou s bezpečností a řádem ŠD seznámeny při nástupu do ŠD.

Odchod dítěte musí být uveden na odchodovém listu, kde zákonný zástupce určí čas a způsob odchodu dítěte ze ŠD. Dítě musí vyzvednout pouze osoba uvedená na přihlášce.

Pokud dítě odchází samostatně, musí mít toto uvedeno na odchodovém listu.

2 Obsah vzdělávání, vzdělávací oblasti

2.1 Konkrétní cíle vzdělávání

Naučit děti správně odpočívat.

Získat všeobecný přehled (navazuje na učivo prvního stupně).

Vytvářet zdravé osobnosti.

Rozvíjet u dětí komunikační dovednosti.

Plnit vzdělávací cíle, rozvíjet nadané děti, individuálně pomáhat slabším a začleňovat je do kolektivu.

Rozvíjet znalosti o životním prostředí a jeho ochraně.

Rozvíjet osobní sociální kompetence.

Prohlubovat spolupráci mezi rodiči a vychovatelkami.

Harmonicky rozvíjet osobnost dítěte.

2.2 Formy vzdělávání

2.2.1 Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a zahrnuje pravidelné aktivity zájmového vzdělávání i zájmové kroužky v rámci ŠD.

2.2.2 Příležitostná činnost

Výchovná, vzdělávací, tematická, zájmová a rekreační činnost je nepravidelně zařazována podle možností ŠD a potřeb dětí (celodružinové akce...)

2.2.3 Spontánní činnost

Zahrnuje každodenní klidové činnosti v ranní družině, na obědě a v koncové družině i při pobytu venku.

2.3 **Klíčové kompetence, které ve vzdělávání využíváme**

2.3.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence je souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které děti získávají v průběhu docházky do ŠD. Budou se dlouhodobě prolínat se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

2.3.2 Kompetence k učení

Děti se zájmem získávají nové informace, pracují s nimi a započatou práci dokončují. Vědomosti a dovednosti dále rozvíjí v praktických situacích.

2.3.3 Kompetence k řešení problémů

Děti si všímají svého okolí, vnímají problémové situace a snaží se volit vhodné způsoby řešení. Chápu, že neřešení situace nevede k cíli.

2.3.4 Kompetence komunikativní

Děti vyjadřují své vlastní názory a srozumitelně je formulují do vět. Komunikují se svými vrstevníky i dospělými.

2.3.5 Kompetence sociální a personální

Děti se snaží přemýšlet o správném postupu svých nápadů. Uvědomují si svoji zodpovědnost a důsledky. Poznají vhodné a nevhodné chování, učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění svých dalších úkolů.

2.3.6 Občanská kompetence

Děti se učí svá práva a povinnosti. Učí se adekvátně a přiměřeně reagovat na situace, se kterými se při pobytu ve školní družině setkávají. Poznávají a učí se vhodně chovat k životnímu prostředí, váží si práce své i druhých.

2.3.7 Digitální kompetence

Děti bezpečně využívají získaných dovedností z oblasti digitálních technologií při volnočasových činnostech ve školní družině.

2.4 Obsah vzdělávání

2.4.1 Lidé kolem nás

Děti se učí základům společenského chování, toleranci, vzájemné úctě a komunikaci. Prakticky se učí dodržovat zásady správného stolování.

Doznávají svá práva a povinnosti, správný vztah ke kolektivu, předcházejí šikaně.

Formy – rozhovor, hra.

Činnosti – vycházky, výstavy, tvoření, malby, stolování v kroužku dovedných rukou a školní jídelně, výroba drobných dáreků.

(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.)

2.4.2 Místo, kde žijeme

Děti poznávají své nejbližší okolí, školu, město.

Vytváří si vztah ke škole, družině i k městu vycházkami, besedami, rozhovory.

Učí se orientovat v prostoru a čase.

Znají bezpečnou cestu do školy.

Formy – pozorování, hry, besedy, rozhovory.

Činnosti – vycházky, kvízy a soutěže s dopravní tematikou, malování, bezpečná jízda na koloběžkách.

(Občanská kompetence)

2.4.3 Lidé a čas

U dětí se snažíme vytvořit dodržování správného režimu, nabízíme jim vhodné využití volného času.

Poznávají některé regionální pověsti (tradice, zvyky).

Formy – vyprávění, četba, poslech.

Činnosti – zájmové kroužky, společenské hry, skládky, četba (pověsti, encyklopedie).

(Kompetence k trávení volného času, kompetence komunikativní)

2.4.4 Člověk a příroda

Děti se seznámí s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody. Učí se v přírodě správně chovat a vytvářet k ní kladný vztah. Vycházíme ze znalostí získaných při školním vyučování. Tematickými vycházkami pozorujeme změny v přírodě, využíváme encyklopedií, internetu a následně vše i výtvarně zpracováváme.

Formy – pozorování okolí na vycházkách, četba, rozhovory, internet, malba, kresba.

Činnosti – tematické vycházky, tvorba z přírodnin, pozorování změn v přírodě, pozorování rostlin, živočichů, třídění odpadu, planeta dětí, Den Země.

(Kompetence k učení, kompetence občanská, sociální.)

2.4.5 Člověk a jeho zdraví

Děti poznávají sebe, získávají poznatky o zdraví, nemocech i prevenci. Starají se o své zdraví aktivním pohybem, pobytem venku a v tělocvičně. Pečují o osobní hygienu, dbají o svou bezpečnost, ale i o bezpečnost druhých, čímž předcházejí úrazům.

Formy – hry, pobyt venku, mluvené slovo, křížovky.

Činnosti – malba, modelování ovoce a zeleniny, vědomostní i praktické soutěže první pomoci, hygiena před jídlem, vystřihování.

(Kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální, k učení.)

2.4.6 Člověk a svět práce

Děti v družině i v kroužcích pracují s tradičními i netradičními materiály a vytváří drobné dárky, výrobky na výstavy, jarmark, pro rodinu, ale i pro sebe a družinu. Rozvíjí své dovednosti a zručnosti.

Formy – práce s různým materiálem, malba.

Činnosti – rukodělní – výrobky na různé akce (jarmark, Vánoce, Velikonoce...).

2.4.7 Člověk a umění

Děti se učí vystupovat a chovat na veřejnosti a kulturních akcích. Rozvíjí své estetické cítění.

Formy – vystupování dětí na vánočním jarmarku, velikonoční výstavě, poznávání různých výtvarných technik.

Činnosti – kulturní akce, výstavy, scénky, hry.

(Kompetence k učení, komunikativní, k trávení volného času, občanská.)

Časový plán vzdělávání

Vychází z metodického plánu vytvořeného vždy nově pro daný školní rok.

Tento pak prezentujeme na webových stránkách školy www.2zsmh.cz.

2.5 **Zařazujeme:**

Pohybová a tělovýchovná činnost

Výtvarná činnost

Rukodělná činnost

Hudba, zpěv, tanec

Literárně dramatická činnost

Přírodovědná a vlastivědná činnost

Počítačová gramotnost

Příprava na vyučování

Společensko-vědecká činnost

2.6 **Dokumentace vychovatelky ŠD**

- Školní vzdělávací program včetně celoročního plánu pro ŠD
- Vnitřní řád ŠD
- Přehled výchovně-vzdělávací práce
- Docházkový sešit (družina Veselá, Studentská)
- Přihlášky do ŠD; Odchodové listy
- E-dokumentace v čipovém systému Bell Hop

2.7 Evaluace

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni oddělení, vychovatelky ji provádějí průběžně ve svých odděleních během celého týdne. Jednou týdně pak všechny vychovatelky společně hodnotí výsledky výchovně – vzdělávacího procesu a zaměřují se hlavně na individuální rozvoj dětí. Podle dosažených výsledků potom upravují náměty pro další činnost.